

Can Salou

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector central del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó.
Emplaçament	A Navàs prendre pista forestal asfaltada en direcció a Sant Cugat del Racó, uns 6 km.
Alçada:	556
Coordenades:	
Latitud:	41.89726
Longitud:	1.81298
UTM Est (X):	401535
UTM Nord (Y):	4639050

Classificació

Número de fitxa	08141 - 455
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Fitxa de conjunt del nucli de Sant Cugat del Racó. Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 05(37).CA. Núm. registre BCIL: 13927-I Publicació DOGC: 29/04/2019
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08140A008000120000IJ
Fitxes associades:	

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 23/09/2021 - 09:54

Descripció

Casa de pagès que es troba al nucli de Sant Cugat del Racó, una mica més al sud de la Rectoria. Es tracta d'una edificació de petites dimensions, de planta rectangular (amb planta semisoterrània més un pis i golfes), adossada a una àmplia zona de coberts que recentment s'han rehabilitat i s'han connectat a una terrassa davantera de nova construcció.

La casa es troba en un terreny amb un desnivell terrassat, i l'accés es fa per la cara est, directament al pis central per una porta lateral. La casa presenta diferents obertures de tipologia diversa i de distribució irregular. Algunes han estat remodelades recentment. Els paraments són de maçoneria, actualment a pedra vista.

Observacions:

Informació facilitada pel llogater

Història

L'església de Sant Cugat de Salou ja existia al segle X. Era una possessió del monestir de Ripoll i ho va continuar sent en els segles posteriors. Era parròquia i, segons Josep M. Badia, constituïa una senyoria o demarcació independent del castell de Castelladral. Malgrat les possibles rivalitats inicials amb l'església veïna de Santa Maria de les Esglésies, que en un principi depenia del monestir de Sant Llorenç prop Bagà, el cert és que el 1580 les Esglésies ja consta com a annexa de Sant Cugat i formant part de la mateixa parròquia. L'any 1774 el bisbe de Solsona va firmar una concòrdia amb l'abat del monestir de Ripoll, per la qual li cedia tota la jurisdicció sobre Sant Cugat. El 1835, amb la desamortització dels béns de l'Església, va passar a ser administrada pel bisbat de Vic, i el 1874 es va agregar definitivament al de Solsona.

La parròquia de Sant Cugat era poblada sobretot per masos dispersos. En un llevador de censos del monestir de Serrateix de 1370 hi consten, entre altres, alguns masos de la parròquia de Sant Cugat, com són l'Alzina ("Sotsina"-1312) i la masia de l'Espinalt ("Llorens" 1362). En el cadastre de 1746 a la parròquia hi consten vuit propietaris de masos. Els més destacats eren les Esglésies, Sallés i el Soler. A més, al voltant de l'església de Sant Cugat s'hi concentraven dues o tres cases que constituïen un petit nucli, el qual sabem que ja existia al segle XVIII. Són can Salou, de la qual coneixem referències de principis del segle XVIII, la Rectoria, que conserva una llinda del 1714, i cal Gemilà, també documentada en aquesta època. Cal dir que la parròquia posseïa cal Mas i cal Gemilà, que era una casa sense terres.

Pel que fa a can Salou més en concret, podem dir que el seu actual llogater hi ha portat a terme una petita recerca històrica gràcies a la qual ha trobat documents de contribucions de principis del segle XVIII. La casa, però, podria ser anterior. A finals del segle XX feia molt temps que estava deshabitada, fins que recentment el bisbat l'ha llogat a Joaquim Fontanet, que hi ha portat a terme una rehabilitació.

Bibliografia

BADIA, J.M. (1988). “Navàs”. *Història del Bages*, Volum II. Edicions Parcir. Manresa, p. 162-164.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxes 05(37).CA.

